

**UCHWAŁA NR IX/96/2019
RADY MIEJSKIEJ W TOSZKU**

z dnia 26 czerwca 2019 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Centrum Kultury „Zamek w Toszku”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 229 pkt 3, art. 237 § 1 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Toszku
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę _____ zanonimizowano _____ z dnia 11 czerwca 2019 r. na działalność Dyrektora Centrum Kultury „Zamek w Toszku” w sprawie wyeksponowania nazistowskich symboli w ramach wystawy zorganizowanej przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku”.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Miejskiej w Toszku do poinformowania skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Toszku

Tadeusz Kobiernik

UZASADNIENIE

W dniu 29 maja 2019 r. do Rady Miejskiej w Toszku wpłynęła skarga na działalność Dyrektora Centrum Kultury "Zamek w Toszku" w sprawie wyeksponowania nazistowskich symboli w ramach wystawy zorganizowanej przez Centrum Kultury „Zamek w Toszku”.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18b ust.1 i ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) rada gminy rozpatruje skargi na działanie wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Toszku zgodnie z postanowieniami § 43b Statutu Gminy Toszek stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XL/328/2017 Rady miejskiej w Toszku z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Toszek (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 r. poz. 6521 z późn. zm.) podczas posiedzenia w dniu 13 czerwca 2019 r. przeprowadziła postępowanie wyjaśniające w sprawie złożonej skargi. Z rozpatrzenia przedmiotowej skargi Komisja sporządziła stosowne sprawozdanie, które zostało przedstawione Radzie.

W ocenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji skarga jest całkowicie bezzasadna. Rozstrzygające przesłanki prawne przemawiające za uznaniem skargi za bezzasadną zawiera art. 256 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 z późn. zm.), który w § 3 stanowi, iż nie popełnia przestępstwa ten, kto dopuścił się czynu prezentowania symboliki faszystowskiej (komunistycznej lub innej totalitarnej) w ramach prowadzonej działalności artystycznej lub kolekcjonerskiej. W opinii Komisji przesłanki te wypełniła wystawa zatytułowana „Przed i powojenne pamiątki mieszkańców gminy Toszek”, zorganizowana (jako wydarzenie towarzyszące) z okazji tegorocznej Nocy Muzeów w Centrum Ekspozycji Historycznych toszeckiego zamku.

Skarżący podniósł, że w witrynie wystawowej zostały wyeksponowane bez opisów „hitlerowskie odznaczenie ze swastyką, zdjęcia jakiegoś człowieka w mundurze hitlerowskim, zdjęcia żołnierzy hitlerowskich przy wieży Eiffla”. Brakującym opisem ekspozycji był umieszczony w widocznym miejscu tytuł wystawy. Tytuł ten, w zestawieniu z niewielkim zakresem prezentowanych pamiątek, należy zdaniem skarżącego uznać za spełnienie minimalnego standardu wystawowej narracji. Oczywistym jest, że wspomniany tytuł wystawy stanowił właściwy klucz interpretacyjny zgromadzonych artefaktów. W żadnym razie owego klucza nie stanowi domniemany zarzut promocji symboli nazistowskich. Centrum Kultury „Zamek w Toszku”, którego statutowa działalność polega m.in. na ochronie tradycji i dziedzictwa kulturowego (§5 punkt 3 statutu), może gromadzić i prezentować archiwalia dokumentujące lokalne dziedzictwo kulturowe w ramach działalności wystawienniczej. Czyni to z powodzeniem w odniesieniu do różnych okresów historii regionu i kraju.

Od połowy XVIII wieku kultura niemiecka stanowi dla terenu Śląska istotny składnik regionalnego dziedzictwa kulturowego. Bardzo trudny element regionalnego i lokalnego dziedzictwa stanowią lata rządów nazistów (1933 – 1945). Także z tych niełatwych czasów mieszkańcy gminy Toszek posiadają rodzinne pamiątki. Ich incydentalna ekspozycja była zamierzona, jako okazja do refleksji nad skomplikowanymi dziejami rodzin i ojczyzny. Z przekazów rodzinnych wiadomo, że przywdziewany przez Ślązaków mundur hitlerowski był rezultatem przymusu, a nie oznaką fanatycznej wiary w ideologię nazistowską. Skuteczne przechowanie tego typu rodzinnych pamiątek, najczęściej po zmarłych członkach rodziny, przez pierwsze lata po „wyzwoleniu” mogło natomiast być aktem odwagi i osobistego sprzeciwu wobec narzucanych siłą powojennych porządków.

Biorąc pod uwagę przesłanki prawne, obiektywne okoliczności historyczne oraz fakt, że prezentowane symbole nazistowskie były marginalnym elementem wystawy obecnym zaledwie w kilku wspomnianych przez skarżącego artefaktach, po zapoznaniu się z wyjaśnieniami złożonymi podczas posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 13 czerwca 2019 r., Rada Miejska w Toszku uznała skargę za bezzasadną.